

168

LIST Z LONDYNU

Mały teatr Bijou, który obecnie nazwał się teatrem „XX wieku“, gości grupę polskich aktorów żyjących na emigracji w Londynie, których zespół pod kierunkiem Stanisława Belskiego występuje jako Teatr Nowy. Pan Belski zaprosił czołową aktorkę polskiego Teatru Narodowego, Irenę Eichlerównę, na występy gościnne w głównej roli w sztuce Shawa *Profesja pani Warren* w reżyserii Władysława Sheybała. Sheybał przybył do Londynu parę tygodni wcześniej, grał i wyreżyserował dla Teatru Nowego włoską sztukę Aldo de Benedettiego *Szkarłatne róże*. Przygotowując wystawienie sztuki Shawa, Sheybał wszystkie role – z jednym wyjątkiem – obsadził aktorami przebywającymi w Londynie, sam przygotował rolę Franka, syna pastora Samuela Gardnera. W roli pastora obsadzony został jeden z byłych członków zespołu Teatru Nowego, który przebywa stale w Monachium, gdzie pracuje w radio „Wolna Europa“.

Cała kolonia polska w Londynie przybyła, by zobaczyć, czy pani Eichlerówna rzeczywiście zasługuje na ocenę, wypowiedzianą przez zmarłego Bertolta Brechta, który widział ją w roku 1955 w Warszawie w roli Marii Stuart – „to największa aktorka w Europie“.

Jeśli sądzić po niekończących się oklaskach, żegnających aktorów po opadnięciu ostatniej kurtyny, publiczność nie doznała zawodu.

Wizytę pani Eichlerówny w Londynie poprzedziła jej reputacja zarówno jako aktorki tragicznej (w granej ostatnio w Warszawie *Fedrze Racine'a*), jak i komediowej (w sztuce Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w Teatrze Rozmaitości). W roli shawowskiej pełnej zdobywczej pasji stręczycielki o matczynym sercu pokazała zmysł humoru i, szczególnie w końcowym konflikcie z córką, chwytający za serce zmysł tragizmu, dany niewielu aktorkom. Czy gra jej w pełni usprawiedliwiła opinię Brechta, pozostaje sprawą gustu. W Londynie występowały aktorki o światowej sławie, takie jak Edwige Feuillere czy Edith Evans, których Brecht nigdy nie widział; być może zawahałby się w formułowaniu swego zdania; jednakże nikt w Londynie nie był w stanie zaprzeczyć, że pani Eichlerówna jest aktorką najwyższej klasy.